

geant, penitusq; ad considerationem, quo loco cōstituenda sint singula omnia opus sit euolutione cōmentario rum: quoniā in omnibus aliter de eisdem dicitur. Et si non inquirimus, quæ secundum quālibet speciem, de eodē exposita sunt loco, illa nos latebit, ab errabimurq; in multis, quibus uero obseruatio cōtingere deberet. Proinde in ciuitatū dispositione, littorales aliquis facilius describere posset, si penitus ordinem quendā in ipsis obseruaret: mediterraneas uero non ita, quum nulla adhuc habitudo, siue inter ipsas inuicem, siue ad littorales illas sit signata, præter quam in paucis, in quibus evenit, ut nonnunquam longitudinis metā, aliquando uero latitudinis locus sit definitus.

In Caput decimum octauum annot.

Noluit Ptolemæus omnes Marini erratus hic corrigerē, qui pene infiniti sunt, ne uideretur magis edidisse opusculorum eius inueniā quam correctionem, cum in particularibus enarrationibus commode occurrerint castigandi. Reprehenditur deinceps Marinus de inepta locorum descriptione, tam sphærica quam plana, præsertim quod descriptionis in plano nullam idoneam tradiderit præceptionē. Ea namq; quā tradidit tam obscura est, ut iuxta eam difficile sit ueram orbis in plano instituire descriptionem, quæ orbis repræsentet secundū longum & latum simulachrū. Deinde laboriosum est et errori facile obnoxium, sine preceptione ex antiquis exemplaribus etiā recte descriptis, nouas transferre descriptiones, & ab archetypo non aberrare. Accusat postremo Marinus ab auctore, quod lōgitudines locorū perperā tradiderit. Nam alibi longitudines per horaria interualla & meridianos, & in alio tractatu latitudines per clima ta & parallelos descriptis, ut difficile sit ex his diversis radicibus disponere orbis loca in superficie sphærica aut plana, nisi prius hanc diuersitatem ad unam redegeris denominationem.

De cōmoditate enarrationis nostræ ad designationem orbis Cap. XIX.

Vapropter duplēcēm nos laborem suscipimus. Primum ut uiri opinionem per totā obseruemus cōpositionem, præterquam

in ihs, quibus rectificatio quædam contigit. Deinde ut ea quæ ab ipso manifesta non sunt facta, per historias moderniores, uel ordinē tabularū magis accuratarū quam commodissime appetiremus, quo descriptio debitum suum assequi posset decorē. Quinetiam facilioris modi gessimus curam. Nam super omnes prouincias singulatim proprias circumscriptiones, qualesq; tam secundum longitudinem, quam latitudinem positiones habeat, diligenter ordinauiimus, ac insuper potissimum gentium, quæ in illis degūt, adiuicem habitudines, necnon insigniorū urbium, ac fluminū, sinuumq; & montū, ac aliorum, quæ in orbis tabulā incidere possunt, exactas distatiās: hoc est, quot distāt partibus, qualium est cirkulus maximus trecentarum sexaginta: secundum longitudinem quidem, meridians per locum descriptus, ab eo qui occidentalem finem terminat super æquinoctiali: secundum latitudinem uero per eundem locum scriptus parallelus ab equinoctiali super meridiano. Sic enim confessim unius cuiusque loci positionem cognoscere poterimus, necnon per diligentiam locorum particularium, prouinciarum etiam inter se habitudinem, ac ad totum denique Orbem.

In caput decimum nonum annot.

Afferit hic author, sc̄ emendasse Geographiam Marini, subiisseq; duplēcem laborem. Unus fuit, quo discrēvit ea quæ non satis emendata videbantur, ab illis quæ recte castigationis censuram fuerant assēcuta. Alter, quo decenti emendatione rificatis locorum positionibus, adscripsit numeros longitudinis ac latitudinis, ut scilicet loca ipsius tabulis & terrarum descriptione certius disponerentur, aptioraq; fierent ad inscribendum. Narrat præterea Ptolemæus quod prouincijs singulis suis terminos, quibus ad quatuor mundi plagas clauduntur, assignauit. Postremo dicit, quod in sequentibus sue geographia libris, qui Marini uolu minum emendatio existunt, celebriorum ciuitatum, fluminum, sinuum & montū positiones, tam in longitudine quam in latitudine exactiores tradiderit quam Marinus ipse.

De mensuræ

